

SURXONDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar oyi uchun
dastlabki
ma lumot)*

Ozbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo naltirilgan. Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar oylari yakuni bilan respublikaning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **31 736,2** ming. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan **5 757,4** ming. AQSh dollariga yoki **22,2 %** ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar, ming. AQSh dollari)

	2020- yil	2021- yil	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	25 978,8	31 736,2	122,2 %	x
Eksport	12 508,9	10 894,5	87,1 %	100,0
tovarlar	12 320,7	10 817,2	87,8	99,3
xizmatlar	188,2	77,3	41,1	0,7
Import	13 469,9	20 841,7	154,7 %	100,0
tovarlar	13 465,6	20 835,9	88,0	100,0
xizmatlar	4,3	5,8	154,7	0,0
Saldo	-961,0	-9 947,2	x	x

Ma lumot uchun: Surxondaryo viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinnlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinnlarda . XSST) ishlataladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSA da eksport hajmi **10 894,5** ming. AQSh dollariga (**12,9** % ga kamaydi) va import hajmi **20 841,7** ming. AQSh dollariga (**54,7** % ga kopaydi) yetdi. Hisobot davrida - **9 947,2** ming. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

SURXONDARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO LGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar, ming. AQSh dollari)

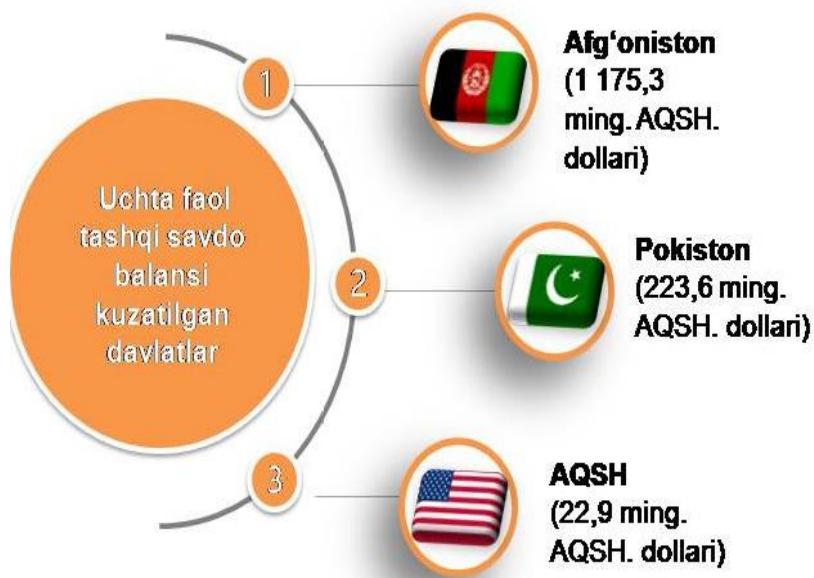
Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta minlash uchun respublikada zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o zgarishlarga import tovarlarning o rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo shni davlatlar bilan o zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko rish mumkin.

TSAda so nggi yillarda katta o zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so nggi uch yilda TSA Qozogiston, Tojikiston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoxda. Boshqa davlatlar (qo shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSAda eng yuqori ulush Afgoniston, Pokiston, AQSH davlatlari hissasiga to g ri kelgan.

20 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA UCHTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan beshta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Afg oniston (**1175,3** ming. AQSh dollar), Pokiston (**223,6** ming. AQSh dollar), AQSH (**22,9** ming. AQSh dollar) shular jumlasidandir. Qolgan 17 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Surxondaryo viloyati, jahoning 29 ga yaqin mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (**45,5 %**), Rossiya Federatsiyasida (**14,9 %**), Germaniya (**11,1**), Qozog istonda (**6,7 %**), Turkiyada (**5,1 %**), Afgoniston (**3,7 %**) va Pokistonda

'3,6 %) qayd etilgan.

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar, ming. AQSh dollarri)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Xitoy Xalq Viloyatsi	8 737,6	15 846,7	14 449,0
	<i>Eksport</i>	2 558,4	7 624,3	6 211,1
	<i>Import</i>	6 179,3	8 222,4	8 237,9
	Rossiya Federatsiyasi	2 400,8	2 708,7	4 728,6
	<i>Eksport</i>	1 586,6	951,2	1 438,2
	<i>Import</i>	814,2	1 757,5	3 290,4
	Germaniya	149,5	63,7	3 517,4
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	149,5	63,7	3 517,4
	Qozog'iston	3 652,7	1 187,8	2 117,1
	<i>Eksport</i>	651,0	26,2	717,9
	<i>Import</i>	3 001,7	1 161,6	1 399,3
	Turkiya	1 195,8	855,0	1 629,1
	<i>Eksport</i>	151,2	89,0	418,3
	<i>Import</i>	1 044,6	766,0	1 210,8
	Afg'oniston	1 944,8	1 600,3	1 179,4
	<i>Eksport</i>	1 912,3	1 599,6	1 177,4
	<i>Import</i>	32,5	0,7	2,0
	Pokiston	3 105,9	1 690,7	1 137,6
	<i>Eksport</i>	2 076,2	1 372,8	680,6
	<i>Import</i>	1 029,7	317,9	457,0
	Tojikiston	607,1	544,6	672,0
	<i>Eksport</i>	194,3	509,5	105,6
	<i>Import</i>	412,8	35,0	566,5
	Italiya	0,2	-	495,7
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	0,2	-	495,7
	Eron	391,3	402,7	396,4
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	391,3	402,7	396,4

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar, ming. AQSh dollar'i)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Ukraina	428,5	470,2	255,3
	<i>Eksport</i>	11,8	300,1	-
	<i>Import</i>	416,8	-	255,3
	Avstriya	35,7	-	248,6
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	35,7	-	248,6
	Belgiya	-	-	195,8
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	-	-	195,8
	Qirg'iziston	-	95,5	181,1
	<i>Eksport</i>	-	51,5	-
	<i>Import</i>	-	44,0	181,1
	Belorussiya	3127,5	66,3	105,8
	<i>Eksport</i>	-	4,1	12,2
	<i>Import</i>	3127,5	62,2	93,6
	Polsha	16,9	-	81,7
	<i>Eksport</i>	16,1	-	30,3
	<i>Import</i>	0,9	-	51,4
	Lyuksemburg	-	-	75,2
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	AQSH	28,0	4,1	71,3
	<i>Eksport</i>	28,0	4,1	71,3
	<i>Import</i>	-	-	-
	Turkmaniston	585,7	50,3	62,9
	<i>Eksport</i>	-	3,7	0,3
	<i>Import</i>	585,7	46,5	62,7
	Litva	540,1	4,1	31,9
	<i>Eksport</i>	8,5	4,1	-
	<i>Import</i>	531,6	-	31,9

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar 2021- yil)

	Ming. AQSh dollarlari	O sish sur ati, % da
Surxondaryo viloyati	31 736,2	122,2
Termiz sh.	4 316,6	88,4
<i>tumanlar:</i>		
Oltinsoy	167,6	2,6 m.
Angor	174,8	73,4
Bandixon	84,3	-
Boysun	47,9	45,8
Denov	2 531,6	40,4
Jarqoʻrgʻon	2 792,4	85,2
Qumqoʻrgʻon	848,0	4,2 m.
Qiziriq	2 456,3	10,5 m.
Muzrabot	2 602,6	2,6 m.
Sariosiyo	4 925,7	175,5
Termiz	8 019,4	6,6 m.
Uzun	311,0	174,8
Sherobod	1 866,1	51,9
Shoʻchi	326,4	19,6

Eng yuqori hajm,
ming. AQSh dollarari

Termiz - 8 019,4

Sariosiyo ₸ 4 925,7

Termiz sh. - 4 316,6

Eng quyi hajm,
ming. AQSh dollarari

Oltinsoy ₸ 167,6

Bandixon ₸ 84,3

Boysun ₸ 47,9

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Termiz tumani **25,3** % ulush bilan **8 019,4** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Boysun tumani **0,2** % ulush bilan **47,9** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

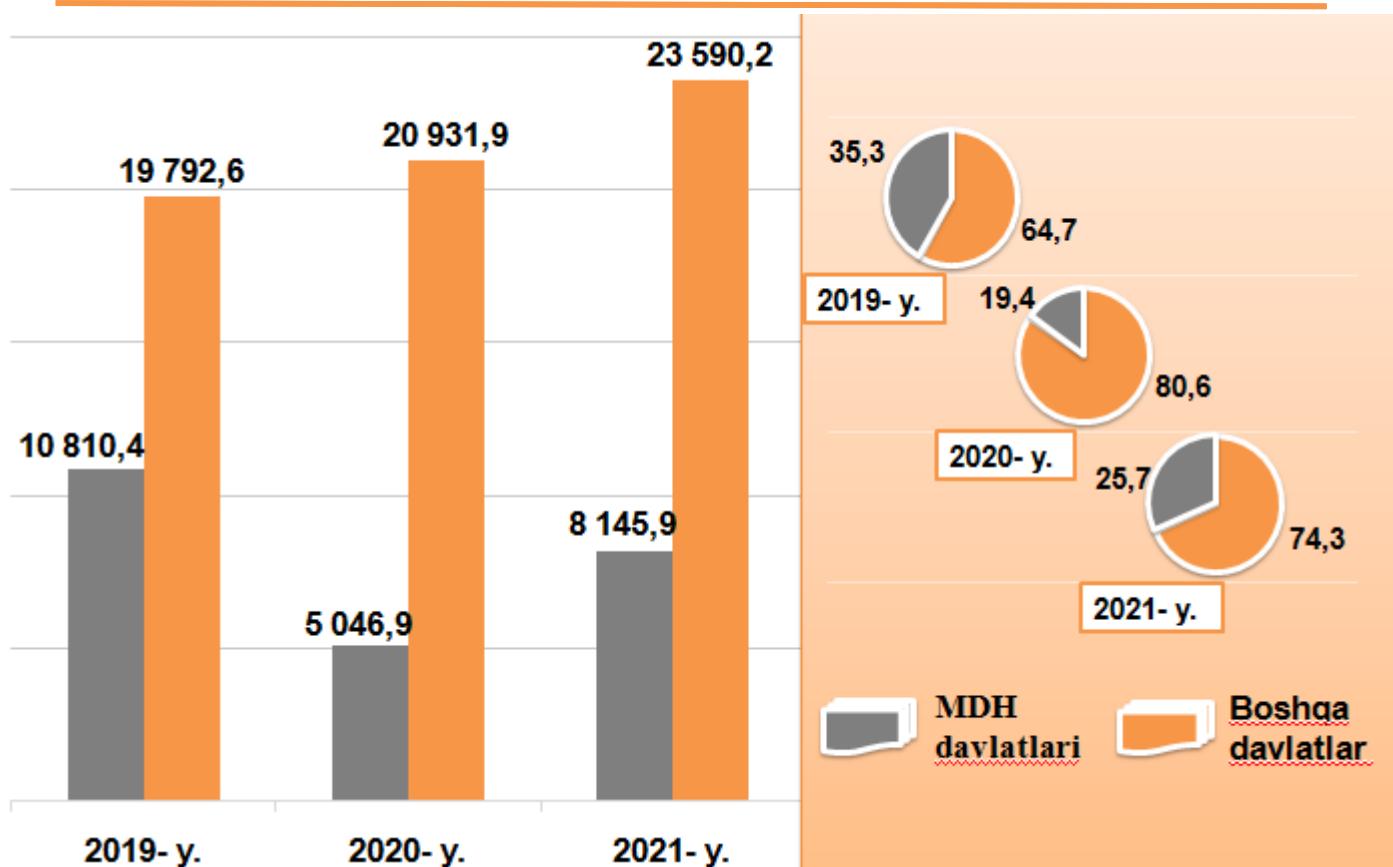
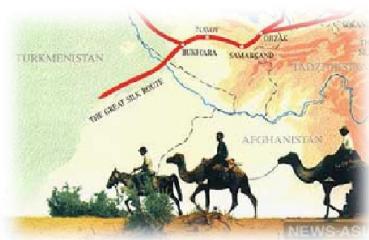

Surxondaryo viloyati tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'satkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlarga qaramay, 2021-yilning yanvar oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **25,7 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020-yilga nisbatan ulushi **6,3 %** ga ko'payib 2019-yilga nisbatan ulushi **9,6 %** ga kamaygan.

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021-yilning yanvar oylarida 2020-yilga nisbatan **6,3 %** ga kamaydi va jami TSAdagi ulushi **74,3 %** ni tashkil etdi.

SURXONDARYO VILYOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar, ming. AQSh dollarri)

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 4 728,6
Eksport – 1 438,2
Import – 3 290,4

Tojikiston

TSA – 672,0
Eksport – 105,6
Import – 566,4

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 181,1
Eksport – 0,0
Import – 181,1

Turkmaniston

TSA – 62,9
Eksport – 0,3
Import – 62,7

Qozog'iston

TSA – 2 117,1
Eksport – 717,9
Import – 1 399,3

Ukraina

TSA – 255,3
Eksport – 0,0
Import – 255,3

Belarus Respublikasi

TSA – 105,8
Eksport – 12,2
Import – 93,6

Ozarbayjon

TSA – 22,9
Eksport – 22,9
Import – 0,0

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar holatiga **8 145,9** ming. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport . **2 297,1** ming. AQSh dollariga yetgan bolsa, import . **5 848,8** ming. AQSh dollari qiymatida qayd etildi.

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**58,0** %), Qozog'iston (**26,0** %), Tojikiston (**8,3**%), Ukraina (**3,1** %) va Qirg'iz Respublikasi (**2,2** %) davlatlari bilan qayd etildi.

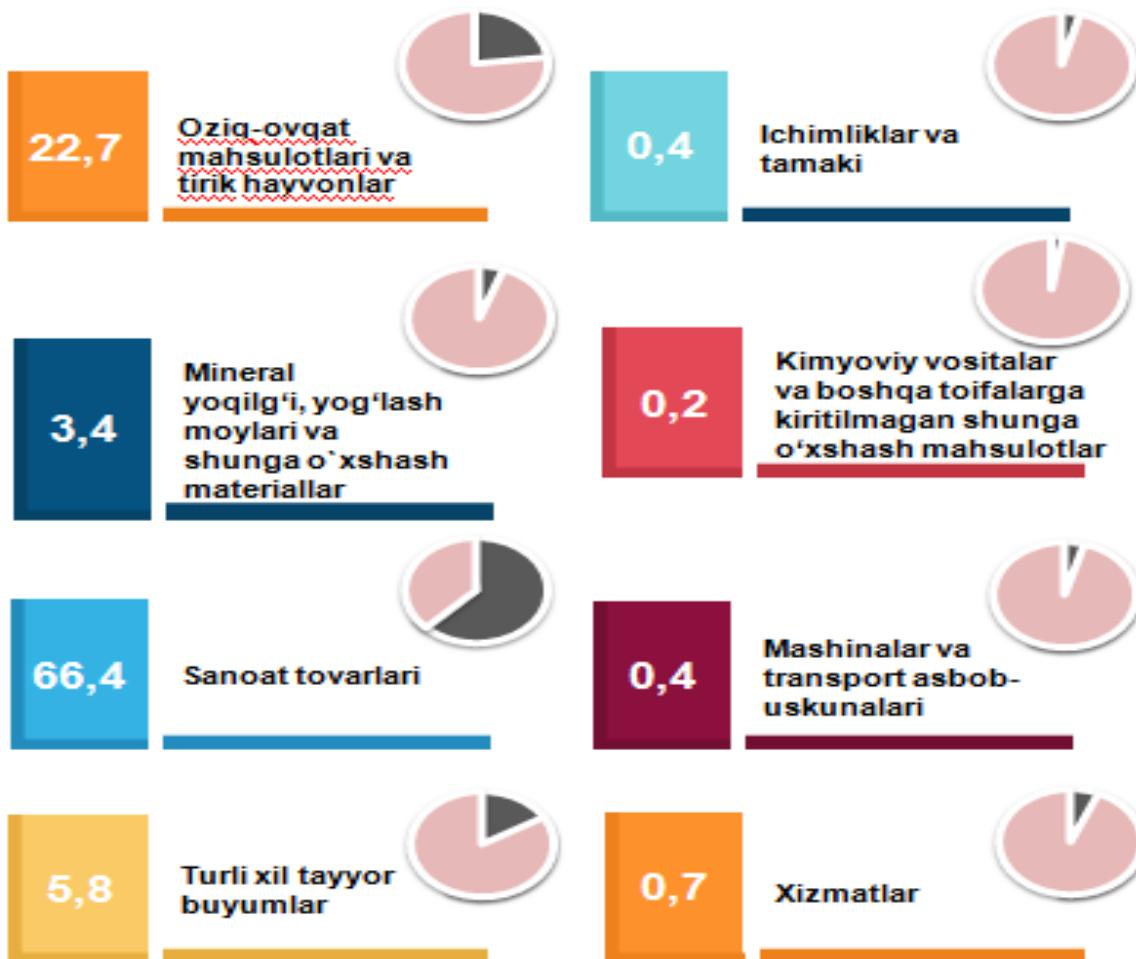

SURXONDARYO VILOYATI EKSPORTI (2021- yil yanvar)

EXPORT

Joriy yilning yanvar oylarida viloyatning eksportiyorlari soni **69** tani tashkil etib, ular tomonidan **10 894,5** ming. AQSh dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **12,9 %** ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta minlandi.

XSST BO YICHA EKSPORT TARKIBI (2021- yil yanvar, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **99,3 %** ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (**66,4 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**22,7 %**) va turli xil tayyor buyumlar (**5,8 %**) hissasiga to g ri kelmoqda.

SURXONDARYO VILOYATI XSST BOYICHA EKSPORT TARKIBI (yanvar, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollarri		O sish surʼati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	12 508,9	10 894,5	135,5	87,1	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	3 146,0	2 475,4	63,8	78,7	25,2	22,7
Ichimliklar va tamaki	-	44,0	-	-	-	0,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg idan tashqari	531,1	370,9	90,9	69,8	4,2	3,4
Mineral yoqilg'i, yog lash moylari va shunga o xhash materiallar	1,5	-	18,7	-	-	-
Hayvon va o simliklar moylari (yog lari), yog lar va mumlar	132,0	-	12,1 m.	-	1,1	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o xhash mahsulotlar	13,0	22,8	-	175,9	0,1	0,2
Sanoat tovarlari	8 430,2	7 231,1	2,3 m.	85,8	67,4	66,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	7,7	39,4	-	5,1 m.	0,1	0,4
Turli xil tayyor buyumlar	59,2	633,6	-	10,7 m.	0,5	5,8
Xizmatlar	188,2	77,3	189,6	41,1	1,5	0,7

XSST BO LIMI BO YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar)

XSST bo limi nomi	Ming. AQSh dolları	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	234,3	20,2
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	72,8	76,6
Sabzavotlar va mevalar	2152,5	119,3
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	44,0	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg idan tashqari		
Moy olinadigan urug'lari va moy olinadigan mevalar	187,9	2,7 m.
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'sishlar uchun xom-ashyo va mineral xomashyo (kor'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	17,8	15,2
Xayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	0,9	1,5
To'qimachilik tolalari (tops va boshqa tililgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip kalava va mato holatiga keltirilmagan)	164,3	57,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	0,02	-
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; hojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	22,8	2,2 m.

XSST BO LIMI BO YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar)

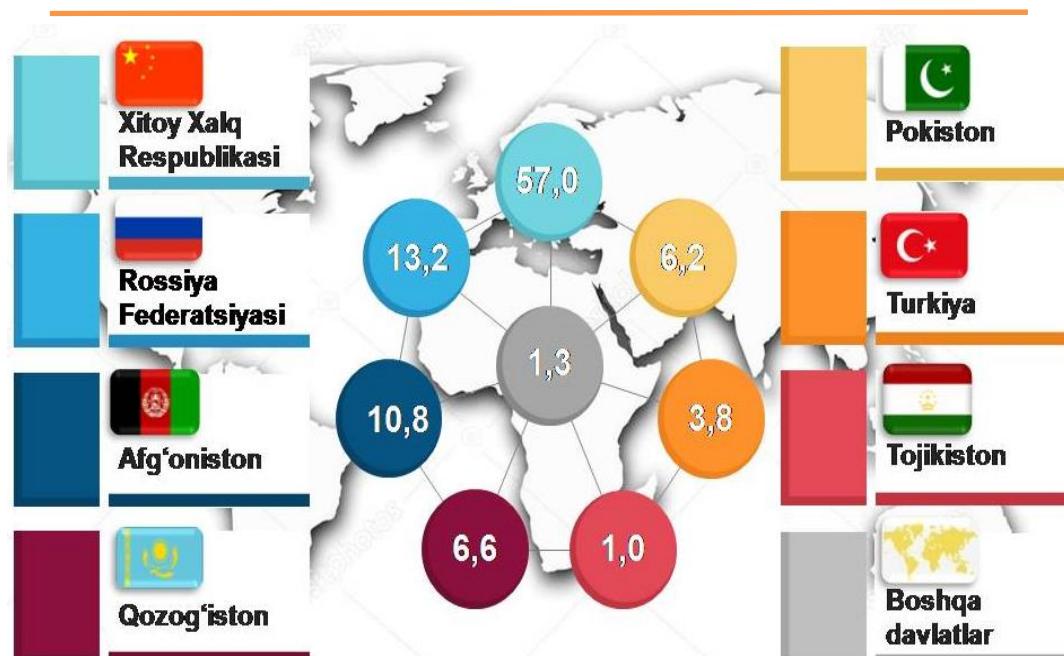
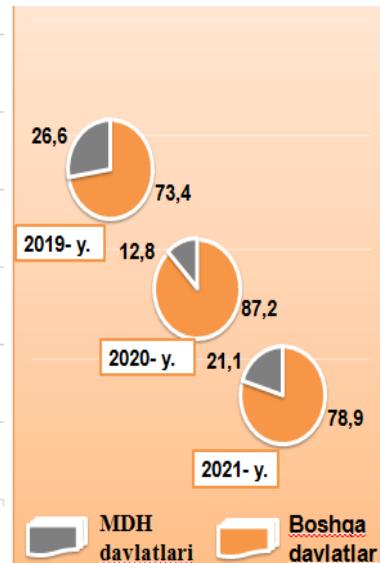
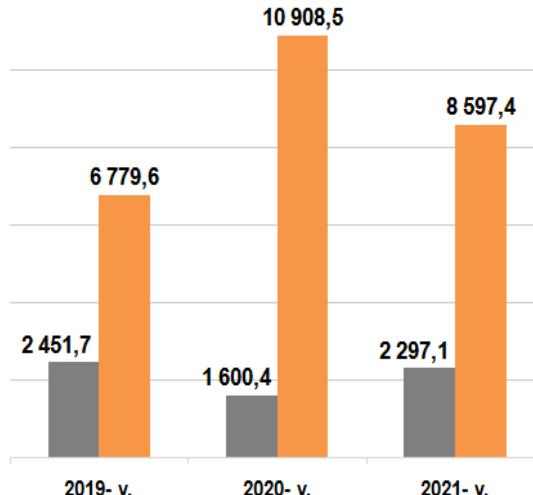
XSST bo limi nomi	Ming. AQSh dolları	2020- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	3,3	59,6
Ruda bozmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tafsiflanmagan	30,3	88,2
Toqimachilik yigirilgan ipi, matolar, boshqa joyda tasniflanmagan tayyor buyumlar va shunga oxshash mahsulotlar	7192,8	85,9
Mashinalar va transport asbob-uskunaları		
Avtomobillar (xavo podushkalaridagi transport vositalari ham)	34,9	10,8 m.
Aniq sohalar uchun mojallangan mashinalar	4,5	100,0
Turli xil tayyor buyumlar		
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirkaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	0,1	9,5
Poyabzal	20,4	5,6 m.
Kiyim-kechaklar va kiyim-kechak anjomlari	609,7	11,9 m.
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	3,2	110,7
Xizmatlar		
Sayohat	12,6	50,8
Boshqa biznes xizmatlari	17,1	2,3 m.
Transport xizmatlari	1,6	1,7
Moliyaviy xizmatlar	45,9	73,9

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

So naggi uch yilda MDH mamlakatlariiga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019- yilning yanvari -dagi **26,6** % dan 2021- yilning yanvarida **21,1** % ga kamaydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **78,9** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2021- yil yanvar, % da)

2021- yilning yanvar oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Xitoy Xalq Respublikasi (eksport umumiy hajmining **57,0** %), Rossiya Federatsiyasi (**13,2** %), Afg'oniston (**10,8** %), Qozog'iston (**6,6** %), Pokiston (**6,2** %) Turkiya (**3,8** %), va Tojikiston (**1,0** %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **98,7** foizni tashkil etmoqda.

SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O SISH SUR'ATLARI (yanvar, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming. AQSh dollarri		O sish sur'ati, % da		Orni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	7 624,3	6 211,1	298,0	81,5	1	1
Rossiya Federatsiyasi	951,2	1 438,2	60,0	151,2	4	2
Afgoniston	1 599,6	1 177,4	83,6	73,6	2	3
Qozog iston	26,2	717,9	4,0	27,4 m.	11	4
Pokiston	1 372,8	680,6	66,1	49,6	3	5
Urkiya	89,0	418,3	58,9	4,7 m.	8	6
Ojikiston	509,5	105,6	2,6 m.	20,7	5	7
AQSH	4,1	71,3	14,6	17,5 m.	13	8
Polsha	-	30,3	-	-	17	9
Ozarbayjon	54,2	22,9	6,7 m.	42,4	9	10

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar)

	Ming. AQSh dolları	O sish sur ati, % da
Surxondaryo viloyati	10 894,5	87,1
Termiz sh.	1 036,0	43,6
<i>tumanlar:</i>		
Oltinsoy	167,6	7,7 .
Angor	126,1	73,0
Bandixon	84,3	-
Boysun	6,8	15,0
Denov	1 111,5	70,9
Jarqoʻrgʻon	2 325,6	81,9
Qumqoʻrgʻon	86,8	42,6
Qiziriq	87,4	40,0
Muzrabot	222,9	170,4
Sariosiyo	2 039,6	155,3
Termiz	1 330,1	5,5 .
Uzun	-	-
Sherobod	1 831,9	62,7
Shoʻchi	276,8	176,3

Eng yuqori hajm,
ming. AQSh dolları

Jarqoʻrgʻon - 2 325,6

Sariosiyo - 2 039,6

Sherobod ⏺ 1 831,9

Eng quyi hajm,
ming. AQSh dolları

Qumqoʻrgʻon - 218,3

Bandixon ⏺ 84,3

Boysun ⏺ 6,8

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Jarqoʻrgʻon tumani **21,4 %** ulush bilan **2 325,6** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat eksporti tarkibida eng quyi ulushni Boysun tumani **0,1 %** ulush bilan **6,8** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Surxondaryodagi meva-sabzavot sektori mamlakat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini taqminlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko rilmoqda, bu esa o‘z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo‘lgan **2 281,1** ming. AQSh dollari qiymatli **3 459,0** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **1 795,4** ming. AQSh dollarida pastlashish kuzatilib, **24,3 %** ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **140,5** ming. AQSh dollariga teng **150,3** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi. 2020- yil davri mos ravishda **26,9 %** ni va meva va rezavorlarning pasayish darajasi **46,2 %** ni tashkil etdi

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar)

Meva va rezavorlar

150,3 tonna
140,5 ming. AQSh dollari

Sabzavotlar

3 064,7 tonna
1 795,4 ming. AQSh dollari

Uzum (yangi uzilgan)

110,9 tonna
209,9 ming. AQSh dollari

Yeryong‘oq

133,0 tonna
135,4 ming. AQSh dollari

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Afganiston, Rossiya Federatsiyasi, Pokiston, Qozogiston hamda Tojikiston davlatlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xojaligi va bog dorchilikni rivojlantirishga katta etibor qaratilayotgani bois, 2021- yil yanvar oyida meva va sabzavotlarning umumiy eksportdagi ulushi 20,9 foizni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar)

Davlatlar	ming tonna	ming. AQSh dollarri	ulushi, % da *
Afganiston	831,1	741,8	32,5
Rossiya Federatsiyasi	886,6	607,6	26,6
Pokiston	498,2	545,2	24,0
Qozogiston	962,2	166,6	7,3
Tojikiston	185,6	85,6	3,8
AQSH	16,0	68,9	3,0
Polsha	12,9	30,3	1,3
Ozarbayjon	22,0	22,9	1,0
Belarus Respublikasi	44,4	12,2	0,5

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Afganistonga tosg'i keladi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **32,5 %**), bu Rossiya Federatsiyasiga eksport hajmidan **5,9** baravar ko'pdir.

TO QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi orniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qoshimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda **7 801,2** ming. AQSh dollarlik to qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **71,6 %** ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **10,4 %** ga kamaydi.

Eksport qilingan to qimachilik mahsulotlari tarkibida paxtadan yigirilgan ip (**84,1 %**), tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (**7,5 %**) asosiy ulushni egallagan.

TO QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (yanvar, ming. AQSh dollarri)

Mahsulot nomi	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Paxtadan yigirilgan ip	3 600,5	8 710,1	7 801,2
Paxtadan gazlamalar	3179,1	8 361,0	6 557,7
Tayyor trikotai va tikuvchilik kiyimlari	421,4	-	585,6
Paxta mahsulotlari	-	-	39,8
Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	-	-	4,3
Boshqalar	-	-	4,1
Gilamlar	-	13,4	-
Ipak va ipak mahsulotlari	-	284,4	-

DAVLATLAR KESIMIDA TO QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (yanvar, ming. AQSh dollar)

2019- yil

2020- yil

2021- yil

		2019- yil	2020- yil	2021- yil
	Xitoy Xalq Respublikasi	2 310,1	7 624,3	6 206,8
	Rossiya Federatsiyasi	326,7	437,6	438,2
	Qozog iston	70,2	96,6	283,9
	Turkiya	119,8	196,7	206,1
	Pokiston	22,3	25,3	43,4
	Hindiston	39,2	39,7	42,3
	Qirgız Respublikasi	8,7	13,7	34,7
	Tojikiston	18,8	29,5	33,1

To qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Xitoy Xalq Respublikasi (**6 206,8** ming. AQSh dollar) . **79,6 %**), Rossiya Federatsiyasi (**438,2** ming. AQSh dollar) . **10,0 %**) va Qozog iston (**283,9** ming. AQSh dollar) . **5,9 %**) davlatlari hissasiga to g ri keldi.

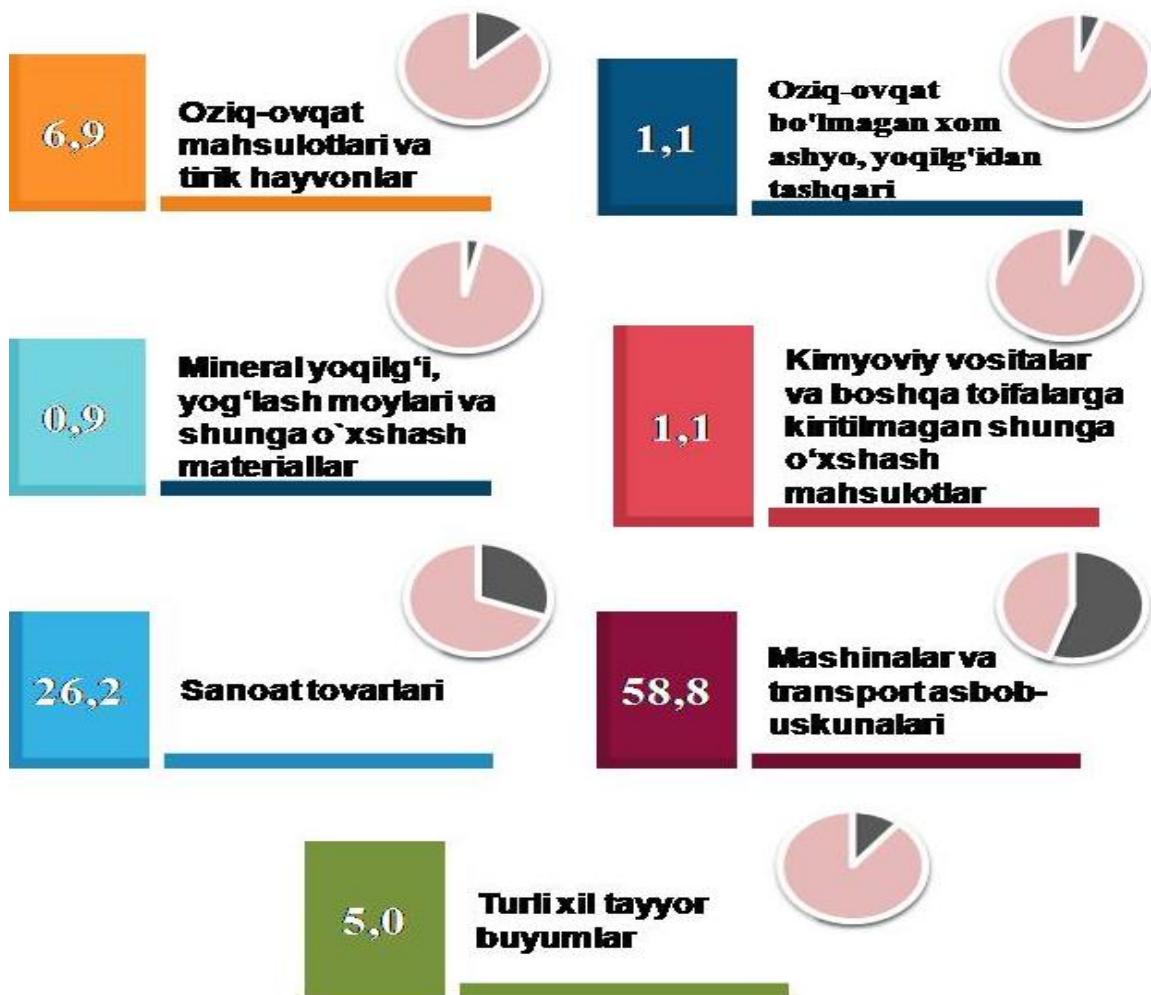
SURXONDARYO VILOYATINING IMPORTI (2021- yil yanvar)

2021- yilning yanvar oylarida import hajmi **20 841,7** ming. AQSh dollarini va 2020- yilga nisbatan **54,7 %** ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalarini (**58,8 %**), sanoat tovarlari (**26,2 %**) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**6,9 %**) hisobiga to g'ri keldi.

XSST BO YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahviliga ko'ra, 2020- yilning yanvarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **1 911,3** ming. AQSh dollariga kamayib, 20 835,9 ming AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **5,8** ming. AQSh dollariga yetdi.

SURXONDARYO VILOYATI XSST BOYICHA IMPORT TARKIBI (yanvar, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollarari		O sish surʼati, % da		Umumiyligi hajmiga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	13 469,9	20 841,7	63,0	154,7	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1 627,8	1 443,8	36,2	88,7	12,1	6,9
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg idan tashqari	1 038,6	220,9	2,8 m.	21,3	7,7	1,1
Mineral yoqilg i, yog lash moylari va shunga o xhash materiallar	310,2	181,1	3,6 m.	58,4	2,3	0,9
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o xhash mahsulotlar	357,1	228,2	45,3	63,9	2,7	1,1
Sanoat tovarlari	4 442,4	5 455,6	2,2 m.	122,8	33,0	26,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	5 164,6	12 264,7	47,1	2,4 m.	38,3	58,8
Turli xil tayyor buyumlar	524,9	1 041,5	20,1	198,4	3,9	5
Xizmatlar	4,3	5,8	40,5	134,8	-	-

XSST BO LIMI BO YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar)

XSST bo limi nomi	Ming. AQSh dolları	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	633,7	4,7 m.
Tirik hayvonlar, 03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	345,5	83,6
Sabzavotlar va mevalar	328,7	69,8
Go'sht va go'sht mahsulotlari	51,4	82,6
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	51,2	46,6 m.
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	25,4	4,7
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	5,8	-
Turli xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	2,1	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg idan tashqari		
Probka va yog och-taxtalar	211,9	29,4
Tabiiy kauchuk (shu jumladan, sintetik kauchuk va qayta ishlangan kauchuk)	9,0	-
Mineral yoqilg i, yog lash moylari va shunga o xhash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o xhash materiallar	181,1	58,5
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o xhash mahsulotlar		
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	82,8	195,6
Birlamchi shakldagi plastmassalar	71,3	42,8
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlardan tashqari)	35,3	-
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	32,0	188,9
Organik kimyoviy moddalar	3,8	7,4
Bo'yoqlar va taninlar va bo'yoqlar	3,0	8,0 m.

XSST BO LIMI BO YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar)

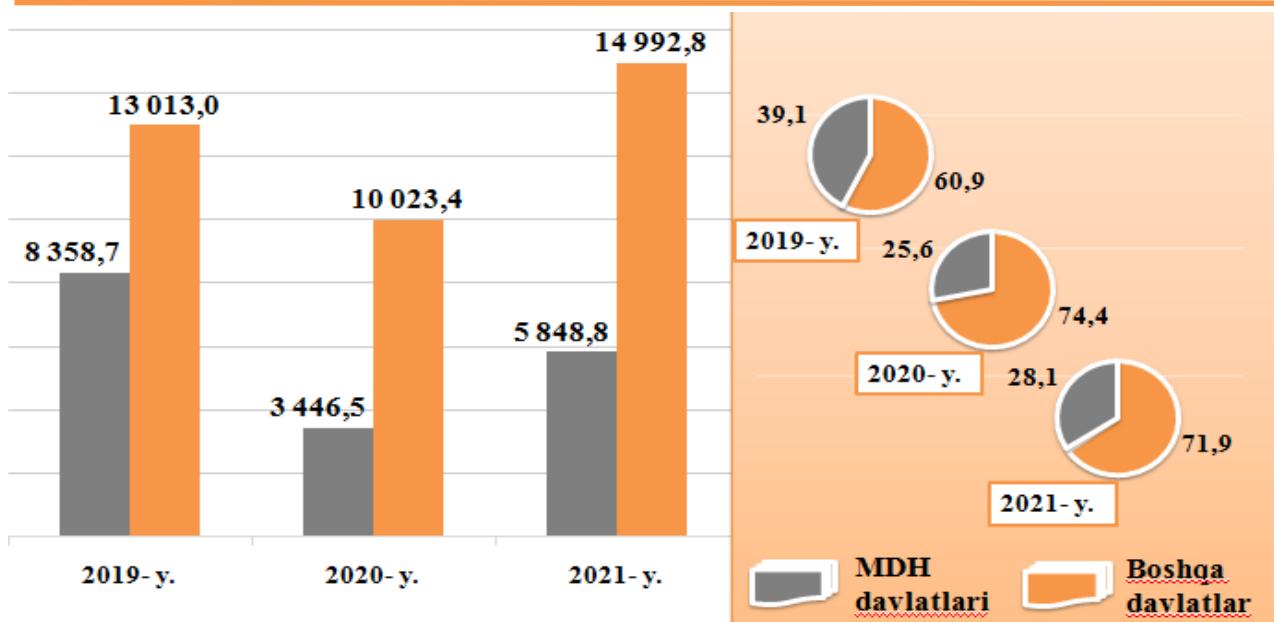
XSST bo limi nomi	Ming. AQSh dolları	2020- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho yan va po lat	3 895,4	101,6
Ruda bo Imagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	736,3	10,5 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	518,7	15,1 m.
Probka daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	132,0	3,5 m.
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	121,5	38,3
Kauchuk mahsulotlari	30,4	4,2 m.
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va boshqalar	17,8	12,5
Rangli metallar	3,5	-
Mashinalar va transport asbob-uskunaları		
Aniq sohalar uchun maxsus mo ljalangan mashinalar	7 055,5	3,5 m.
Sanoat uchun maxsus bo Imagan mashinalar va ularning detallari	3 636,4	2,3 m.
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham)	1 507,5	113,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari ,apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari (boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy texnika elektr bo'limgan qismlari)	30,4	35,0
Ish yuritish va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uskunalar	25,2	115,1
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	8,8	18,1
Metallni qayta ishlash uchun mashinalar	0,9	1,6
Turli xil tayyor buyumlar		
Blokli binolar, suv o tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	913,3	189,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor mahsulotlar	89,9	5,2 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va nazorat priborlari va apparatlari	34,2	49,5 m.
Poyabzal	4,2	-

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushi 28,1:71,9 nisbatni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar oylari yakuni bo yicha Surxondaryo viloyati tomonidan **26** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Importning uchdan bir qismi (18 718,0 ming. AQSh) Xitoy Xalq Respublikasi (jami import 39,5 % ulushi), Germaniya (16,9 %), Rossiya Federatsiyasi (15,8 %), Qozog'iston (6,7 %), Turkiya (5,8 %), Tojikiston (2,7 %) va Italiya (2,4 %) kabi yirik hamkor davlatlarga to'g'ri keladi.

RESPUBLIKA IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR NING ULUSHI (2021- yil yanvar, % da)

SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O SISH SUR'ATLARI (yanvar, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming. AQSh dollarari		O sish sur'ati, % da		Orni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	8 222,4	8 237,9	133,1	100,2	1	1
Germaniya	63,7	3 517,4	42,6	55,2 m.	9	2
Rossiya Federatsiyasi	1 757,5	3 290,4	2,2 m.	187,2	2	3
Qozogiston	1 161,6	1 399,3	38,7	120,5	3	4
Urkiya	766,0	1 210,8	73,3	158,1	4	5
Tojikiston	35,0	566,5	8,5	16,2 m.	15	6
Italiya	-	495,7	-	-	22	7
Pokiston	317,9	457,0	30,9	143,8	6	8
Eron	402,7	396,4	102,9	98,4	5	9
Ukraina	300,1	255,3	72,0	85,1	7	10

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2021- yil yanvar)

	Ming. AQSh dollarri	O sish sur ati, % da
Surxondaryo viloyati	20 841,7	154,7
Termiz sh.	3 280,6	130,7
tumanlar:		
Oltinsoy	-	-
Angor	48,7	74,5
Bandixon	-	-
Boysun	41,1	69,2
Denov	1 420,1	30,2
Jarqoʻrgʼon	466,8	106,4
Qumqoʻrgʼon	761,2	-
Qiziriq	2 368,9	148,1 .
Muzrabot	2 379,7	2,8 m.
Sariosiyo	2 886,1	193,3
Termiz	6 689,3	6,8 m.
Uzun	311,0	3,0 m.
Sherobod	34,2	5,1

Eng yuqori hajm,
ming. AQSh dollarri

Termiz - 6 689,3

Termiz sh. Ë 3 280,6

Sariosiyo, 2 886,1

Eng quyi hajm,
ming. AQSh dollarri

Angor - 48,7

Boysun - 41,1

Sherobod - 34,2

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Termiz tumani **32,1 %** ulush bilan **6 689,3** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Sherobod tumani **0,2 %** ulush bilan **34,2** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi boʻlimi
Tel.:76-225-65-74

